

La frase del dia

“Estan passant coses molt serioses, que, al meu entendre, apunten en la bona direcció”

José Luis Rodríguez Zapatero, EXPRESIDENT DEL GOVERN ESPANYOL

Tribuna

Miquel de Palol. Escriptor

Elogi del cinisme

Com es pot acatar la legalitat que es pretén abolir? Com es pretén negociar amb qui no para de prendre't el pèl? La lògica redueix les respostes a dues: o tenim uns polítics profundament incompetents, o no hi ha cap intenció de dur els plans a terme. Com que tractant-se de persones escollides com a excel·lents entre moltes l'opció de l'estupidesa hauria de ser l'última que s'hauria de considerar, optem per la falta de voluntat. A aquest cronista se li fa menys desassossegadora la idea de sofrir en el govern gent immoral que no pas incompetents.

PERÒ L'OPCIÓ DE LA INEPTITUD profunda tampoc és descartable. La resposta justa deu ser combinació de les dues. Diuen que els humans són els únics animals que ensopeguen dues vegades amb la mateixa pedra. Els polítics catalans són una categoria especial: ensopeguen amb la mateixa mil vegades. De debò estan en disposició de creure's promeses d'una màquina recalcitrant d'incomplir-les com és el PSOE? L'extrema dreta –PP, Cs i Vox (el PSOE és la dreta maquillada)– té almenys el detall de no enganyar. Fins i tot el més devot mamador del propi dit ja deu saber que la seva intenció és destruir els catalans, físicament i tot si poguessin, i dic “catalans” sense matisos perquè, si més no els polítics, els unionistes no en són. Malgrat el seu deliri psicòtic de referir-se a “*todos los catalanes*” quan deposen allò que els passa pel cap, hi han renunciat ells mateixos des del moment en què al Parlament el ple canta *Els segadors* i ells s'ho escolten llavis closos com si anessin restrets, els braços creuats i una cara de mala llet que faria por si no fes riure. I això ho diu un a qui tot això dels himnes i les banderes se li'n fot bastant, per no dir del tot, perquè si sobre aquestes qüestions va al fons de si mateix –i no cal gaire endins– hi troba un llibertari més que cap

altra cosa. Però si les convencions són armes llançables, per defensar-se cal enfangar-s'hi.

LA IMPRESSIÓ DE CATÀSTROFE no ve tant de la bàrbara actuació dels espanyols com de la decebedora i covarda rendició dels catalans. De la incontrovertible previsió que no s'obtindrà cap millora política –ans al contrari, els anys de repressió faran recular a cotes pròpies del franquisme–, i que els culpables no seran els enemics, de qui ja se sap què se'n pot esperar, sinó dels catalans mateixos, de la incapacitat de tots d'afrontar la contesa amb una actuació conjunta pactada. A aquesta impressió, cuïta al xup-xup durant dos anys i mig, se n'hi afegeix una de caos administratiu que en qualsevol altre país hauria desfermat una crisi institucional profunda. De fet, ja la tenim: la criatura està molt malalta –diria que morta i tot–, però els papàs es resisteixen a acceptar-ho.

ES POT ANAR d'una legalitat a una altra dins d'un mateix país més o menys pac-

“El valor principal de la causa, la gent, està sent maltractada i enganyada per la classe política, amb poquíssimes excepcions

tadament, però no és possible si són dos països, l'actual amo de l'Estat no ho vol, i ja ha dit que està disposat al que calgui per impedir-ho. La pantomima de negociar engrunes, quan l'altre ja t'ha mostrat que no te'n donarà ni mitja, i ho aprofita tot per fugir d'estudi, ha arribat al punt flagrant de la presa de pèl clamorosa, de l'insult a la intel·ligència, de la indignitat. No es pot continuar per aquest camí si es pretén que algú mantingui per la causa catalana un mínim respecte.

HI HA UN ALTRE FACTOR fonamental, del qual se'n parla de gairell, i quasi sempre com de propina. En un món on, per a mal més que per a bé, les aparences i el màrqueting són essencials, els partits han de valorar l'efecte de la seva estratègia sobre la ciutadania, han de ponderar amb humilitat si la calamitosa imatge d'inoperància política combinada amb egoisme, cobdícia i caïnita falta d'escrúpols compensa els guanys materials i mediàtics. Els ciutadans que fa dos anys vivien en un estat permanent d'il·lusionada excitació –al meu parer força ingenu, però, al contrari dels polítics, ells no tenien l'obligació de saber com són els espanyols– ara estan fastiguejats, pessimistes, cansats. La falta de resultats combinada amb l'engany reiterat –i ja em sap greu coincidir aquí amb la dreta espanyola– afegeix un gravíssim factor de risc a la situació: la desafecció de la ciutadania.

EL VALOR PRINCIPAL de la causa, el seu motor inicial, la gent, està sent maltractada, menyspreada i enganyada per la classe política, amb poquíssimes excepcions. I si la gent plega, sí que s'ha acabat. Les mecàniques democràtiques estan funcionant com una trampa: no es guanyarà mai res que depengui del *Congreso de los Diputados*. O hi ha un gir estratègic radical, o ho deixem córrer.

De set en set

Joaquim Nadal i Farreras

Francisco Gracia

Les Edicions de la Universitat de Barcelona han publicat recentment el llibre *La construcción de una identidad nacional. Arqueología, patrimonio y nacionalismo en Cataluña (1850-1939)*, de Francisco Gracia Alonso.

Arqueòleg de formació i dedicació, Gracia ja fa molt temps que s'ha adonat que més enllà del treball de camp hi ha un camí extraordinàriament suggerent: la historiografia de l'arqueologia. Què han estudiat i per què els arqueòlegs de Catalunya i quin substrat ideològic ha alimentat els treballs de generacions esforçades d'investigadors que han anat definint el paradigma d'un imaginari col·lectiu també des de la prehistòria i l'arqueologia. Abans d'aquest llibre han passat per l'escrutini de Francisco Gracia Pere Bosch Gimpera, Martín Almagro, Lluís Pericot (amb Josep M. Fulloa), la protecció, l'exili i la destrucció del patrimoni durant la Guerra Civil (amb Glòria Munilla). S'ha estudiat així un entramat de relacions acadèmiques, institucionals i polítiques que passen sobretot per Enric Prat de la Riba i Josep Puig i Cadafalch i que estableixen una relació potent entre la Universitat, l'Institut d'Estudis Catalans, la Junta de Museus i el Museu d'Arqueologia de Catalunya.

Des de l'excursionisme científic de la segona meitat del segle XIX, passant pel paradigma clàssicitzant del noucentisme i per la recuperació del romànic, es va definint un itinerari de construcció d'un imaginari d'arrel culte i d'assimilació popular. Gracia estén un fil que va des d'Empúries a Torres Garcia i des dels inicis de l'Institut d'Estudis Catalans fins als Museus de la Generalitat republicana.

Medievalisme i arqueologia, tensió dialèctica de la construcció d'una identitat nacional. El treball dels arqueòlegs i historiadors no és mai neutre i s'ha d'analitzar en el context dels condicionaments històrics, polítics, socials i ideològics del moment en què es despleguen.

Sísif

Jordi Soler

